

10/38

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

La Capitania General, lloc on actualment s'exerceix la censura militar

A veure si ho enllesteixen

Els moros ja hi tornen. Tornen a atacar els combois i a fer baixes. No gaires, relativament, com fa remarcar el Directori. Es tracta de l'ú per mil. Però fa engúnia això del Marroc, amb degotall de sang i doll de diners. El Directori es mostra decidit a enllestir, en tot allò que d'ell depengui. I, la veritat sigui dita: Més val enllestir d'una vegada fent-ho fort, o fent-ho fluix, que anar passant amb passeres i incomoditats.

Cap Govern pot ésser més indicat que un Govern militar com el que ara governa l'Espanya per a resoldre una qüestió bèl·lica. Ningú no pot pretendre que els militars dominin les qüestions polítiques, jurídiques, socials i administratives, puix que no han estudiat els oficis corresponents. Però havent-hi una guerra, que dura fa una pila d'anys, i que cap Govern civil havia pogut acabar, ni per les bones ni per les males, cal creure que, si més no, el Govern militar enllestirà aquest problema que, per la tossuderia d'Abd-el-Krim, s'ha convertit en una qüestió de cops i trets.

Queda, doncs, de banda, al menys de moment, l'aspecte diplomàtic i diguem-ne «atractiu», del problema africà. Peten altra vegada els trets, ben forts. El poble confia que el Directori Militar, compost de gent de l'ofici, enllestirà la campanya victoriosament i en forma que no torni a rebrostar.

Intel·lectuals

erts aconteixements recents, ha posat de moda els comentaris sobre els intel·lectuals. De la pròpia manera, ha estat dit, que una vella nissaga, o una preeminència social fan que's deturi, o es neutralitzin els rigorismes judicials que, en altres homes són aplicats íntegrament, així els intel·lectuals, sobretot els que han arribat a la fama, deuen obtenir un benefici en l'aplicació de les comuns deixuplines. Es a dir, el principi democràtic de la igualtat davant la llei, deu ésser trencat, a benefici de la intel·ligència.

Aquesta teoria antidemocràtica, ens pot ésser grata, però no defensable. El intel·lectual serà sempre un home excepcional, que fins sofrirà més, amb un empenonament, per exemple, que l'home inintel·ligent—recordem allò de: «vostè deu sofrir més que nosaltres», dit per un presidari a l'Oscar Wilde—però no pot sostenir-se la desigualtat davant la llei,

de l'intel·lectual. El pensament, si, intangible, inviolable, però si es decreta la illegalitat d'aquest pensament, l'intel·lectual deu compartir la mateixa responsabilitat que es demana a l'home vulgar.

Què fàcil fóra, sinó, la missió de l'intel·lectual dedicat a evangelista! Per a ell la glòria, per a ell els diumenges de Rams, i per a els altres, els que s'embozzen amb les seves doctrines o amb la seva retòrica, etc alvari. Tota l'al·legoria del calvari bíblic, invertida! Serien els intel·lectuals uns profetes inviolables, i els seus creients els que patirien la promoció.

L'intel·lectual en exercici de ciutadania no deu demanar cap privilegi, perquè sinó, acabarà perdent davant, de la burgesia, el prestigi que no han trobat en el poble. Devegades s'ha demanat que els obrers acollissin an els intel·lectuals, i aquests, sinó s'han negat ostensiblement, han resistit l'acceptació de la oferta. I han fet bé. Els obrers, no deuen acollir més que an aquells que hagin sofert per ells, que hagin passat la prova de la persecució o de l'abnegació, que resta utilitats i homenatges. Gairebé tots els que an ells s'han atancat ho han fet empesos per una ambició. Quan no la aconsegueixen, deserten. Per això cap intel·lectual dels que s'han apropiat an el poble, hi han restat.

A Rússia no es demanava gràcia. A

Rússia els obrers no tenien cap necessitat de rebutjar an els intel·lectuals, perquè aquests no els hi demanaven més que es somessin als seus sacrificis i a les seves lluites. L'intel·lectual rus, no demanava, ni actes, ni popularitat, i no presentava davant del poble, més que les seves executòries de perseguits, per a que servissin d'estímul. I quan una revolució històrica ha estat feta a Rússia, la burgesia ha pogut dir que era un experiment de quatre intel·lectuals alucinats.

Es demana una llei protectora de la jurisdicció intel·lectual? Perfectament, però això representa la impunitat, i la impunitat no la té ningú, ni els intel·lectuals d'altres terres en lluita, la volen tenir. A França, els dos extrems, Charles Maurras i En Barbusse, demanen, la seva part de responsabilitat, sense sol·licitar gràcia. Saben que la intel·ligència, per a ésser intel·ligència, ha d'exigir els llocs d'honor, com els antics nobles.

PARADOX

Per portes

Si En Jaume Brossa ara fos viu, no repetiria probablement, aquella famosa frase seva sobre la Sublim Porta i la Porta del Sol. Aquell vell paralel·lisme entre Turquia i Espanya, entre les dues cues d'Europa, ja no té raó d'existir.

A Turquia, com en tants d'altres llocs després de la gran guerra, certes institucions tradicionals van per portes. Els turcs estan per la República, i en això discrepen d'En Jacint Benavente, que acaba de declarar-se profundament i per-pètuament monàrquic.

Els turcs—els joves i els vells—no volen Soldà ni volen Califà. Ni sobirà polític, ni sobirà religiós. En part ho deuen fer per reduir gastos. I en part, per satisfer el seu idealisme republicà i liberal.

Mentrestant, el que fins ara ha estat Califà de Turquia, ha arreglat l'equipatge, i es troba ja camí de Suïssa, que és una República inventada expressa per a hostatjar als emperadors, reis, prínceps i polítics que han hagut d'anar-se'n del seu país.

El paper de Suïssa, la patriarcal Suïssa de cap blanc, és ben gentil. Ella, Suïssa, obra les portes als personatges a qui els seus compatriotes han posat a la porta. És allò que diu la dita: que quan una porta es tanca, una altra se n'obra. I quan van així per portes les institucions tradicionals, aleshores perd una gran intensitat el tancar i obrir de portes. Aquest soroll de batents és anomenat sovint revolució.

Turquia esdevé República. La Sublim Porta ha desaparegut, políticament. És inútil que En Maurras s'escarraci defensant, la superioritat de la monarquia i dient penjaments de la República i de la Democràcia. Afortunadament per als hotels de Suïssa, cada dia hi ha més Estats republicans, i més hostes augusts a la República helvètica, que és una República que fa bona cara a tothom i procura estar bé amb l'un i amb l'altre, encara que l'un i l'altre estiguin barallats entre si.

Com a republicans de tota la vida, nosaltres havem d'ésser avui turcòtils. La nostra planeta és haver-nos d'alegrar de les victòries dels nostres ideals a casa dels altres. A Espanya, el senyor Lerroux, que aquests dies acaba de complir els 60 anys (per molts anys, amb la companyia), ha fet el que ha pogut perquè tastéssim el gall d'indi republicà. S'ha de reconèixer que la Porta del Sol és una porta especialíssima, més sòlida que la Sublim Porta. Si el senyor Lerroux viu 60 anys més (cosa que desitgem) potser encara podrà portar la República a Espanya, per la qual treballa incansablement en el temps que li deixen lliures les visites als generals del Directori.—FULMEN

Coses de casa

Noticiari espigolat
De la premsa de ciutat.

Segons ens contà *El Progreso* En Lerroux ha fet seixanta anys; i aviat en farà trenta que l'home viu capficat per portar-nos la república naturalment, començant per complir aquella promesa de d'el gall republicà, car, si sense ell la tinguéssim no podríem alçar el gall davant dels nostres monàrquics i del món civilitzat. Bella data per l'història: En Lerroux ha fet seixanta anys.

**

El moros de Melilla tornen a estar *farrucs*; a cada punt ataquen aub entusiasme ilús. I si algun cop encerten els trets, és ben segur que els dem una pallissa deixant-los abatuts. Els moros a mi em sembla que viuen de fé el llus. Si sempre rebre els toca, per què són tan tossuts?

**

No ho saben? La «Defensa Social» ha tingut una idea colossal: que la premsa ha esbombat entusiasmada. Tal és la d'ofrenar al rei Anfós i a la Regina, un bell present, fastuós, record de la catòlica jornada, aquella en la qual varen visitar el magnífic palau del Vaticà. L'obsequi, segons diu, serà al·legòric; un bon grup escultòric de la pedra més fina, representant al rei i a la regina agenollats, amb molta devoció i rebent la papal benedició. Oi que és una pensada colossal que honora a la «Defensa Social» i tall!

**

El general Aguilera, treballador de primera, per greus motius de salut i de cansament provat el seu càrrec ha deixat cercant repòs absolut. Extranya coincidència! Tan pesada presidència plena de treballs i afanys i a disgustos exposada, En Weyler ja l'ha acceptada; i té vuitanta sis anys!

**

Apropet de l'estàtua d'En Casanoves, les empreses del *Metro* hi estan fent obres. Una gran ioradada per dues vies que passaran molt fondes segons expliquen. Ço ha fet que fos voltada per una tanca de fusta, la peanya d'aquella estàtua. I que uns pous hi obrissin ben aprop d'ella, per saber si la base la té prou ferma. I cas de que no sigui, cosa probable, fer tot seguit les obres per reforçar-la.

**

Ja sols li manca la sal al tan desitjat projecte d'administració local que jo espero amb molt respecte. Si després de tanta espera, als espanyols no ens agrada i no el trobem de primera, serà una cosa salada.

FLOK

El bon burgès

—Cinc centimets per caritat!...
—Noia, no te'ls puc donar perquè tinc l'automòbil a arreglar.

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

El problema de les Rambles

—I millor que ho converteixin en bulevard. Ja n'hi havia a tot arreu de Rambles, fins a Arenys de Munt!

Excomunions

Per un lògic engranatge, d'idees l'entrada a la Quaresma ens ha fet pensar en les coses de l'Eglésia i en els capellans. Després, i d'una manera sobtada, se'ns ha ocorregut la pregunta següent: —Per què LA CAMPANA DE GRÀCIA ja no reb cap excomunió?

Trenta o quaranta anys enrera això donava gust. L'un dia un bisbe, l'altre dia un rector, no es passava una setmana sense que des d'una trona o des de les planes d'un *Butlletí Eclesiàstic* no es fulminés el més formal anatema contra els que escrivien, imprimien o llegien el nostre periòdic. La salut dels redactors, impressors i lectors no en valia de menys i l'editor s'aprofitava de les ventajoses conseqüències d'aquella constant propaganda.

Avui, trist és confessar-ho, el clero no fa cas de nosaltres. No sabem si és perquè ja no abunden aquelles salabroses «Cartes de fora», o perquè el nostre «Picarol» dibuixa els capellans més ternes que En Moliné, o perquè nosaltres ens hem tornat una mica missaires, el cas és que el clero ens ha oblidat completament i ni se'ns maldiu des de les troncs ni se'ns amenaça des dels *Butlletins* amb les penes eternes de l'infern.

Serà que ja les campanyes anticlericals han passat de moda i la generació de capellans del morro fort que existia quaranta anys enrera ja ha desaparegut; serà que uns i altres dediquem les nostres activitats a coses menys arcaiques; lo cert és que ens deixem mútuament en pau. Però, nosaltres enyorem aquelles reconfortadores excomunions que ens queien de tant en tant damunt l'esquena i aquelles creus que es feien des de la

trona cada vegada que es retrèia LA CAMPANA DE GRÀCIA.

Avui ja no ens excomunica més que el censor, omplint de creus vermelles les nostres quartilles.

JEPH DE JESPU

La deessa Raó o el dret de l'home

Diguem una veritat axiomàtica per a començar. Si l'home es distingeix dels demés animals és per la Raó. Per això diem que som animals racionals. Doncs, com més un home s'aparti de la raó, com més detesti la raó, més deixarà d'ésser home i més s'acostarà als animals.

Em fa l'efecte de que molts lectors diran que això ja fa molt de temps que ho sabien, però del que potser molts no es donen compte és de que en ple segle XX no impera la raó, sinó l'animalitat a seques.

A un home de seny, en plena raó, a un perfecte racional, no sols no se l'escolta sinó que ni se'l deixa parlar, i això és un veritable cas d'animalitat irracional, ara i sempre.

Però és així. El món no es belluga a base de raó sinó a base d'animalitat, a tall de gos de presa.

Si l'home és home per la raó, els drets de l'home han d'ésser lògics, han d'ésser proporcionals a la raó.

No sostentem les teories racionalistes, perquè deslliguen ben bé l'humà del diví. Aquesta raó té un límit en les coses naturals. Allà on s'acaba la naturalesa, acaba la raó i comença la fe pels que creuen, però àdhuc aquesta fe l'exigim racional. Veritablement, en molts cassos, és difícil de distingir la raó; però, generalment, la irracionalitat predominant és ben manifesta.

La passió cega el seny i l'animalitat s'aixeca per damunt les testes clares i s'imposa; es fa adorar la brutalitat criminal i estúpida; el món aturdir s'ajup al jou i la dignitat és lligada al patívol de la manera més ignominiosa.

No sóc pessimista; faig un retrat esquemàtic d'aquestes edats.

A la deessa Raó li han tret les vestidures clares, li posen espellingalls de captaire vergonyant, o l'engeguen despullada pels carrers, pintant-li estrafofària ment els ulls i la boca perquè la prenguin per una prostituta.

Per anar confiadament per les vies ampuloses es fa imprescindible portar una careta d'imbecilitat. Vesteix bé, ves amb les mans ben guandades, i encara que el barret abrigui un cap de meló, l'estupidesa dels teus ulls contemplaran una munició de barretades. Si amb aquestes mateixes condicions tens un càrrec burocràtic, al passar pel carrer, et foradaran la panxa amb els cops de cap dels acataments. I bastarà que tinguis qualsevulla discussió, i encara que demostris que ets un imbècil i que el teu contrincant és un veritable intel·lectual, tots els circumspectes et faran una rialleta i una lleu inclinació de cap, evidenciant-t'he que estan de conformitat amb lo que dius, encara que tots sàpiguen, sobradament, que ets un valent poca-solta.

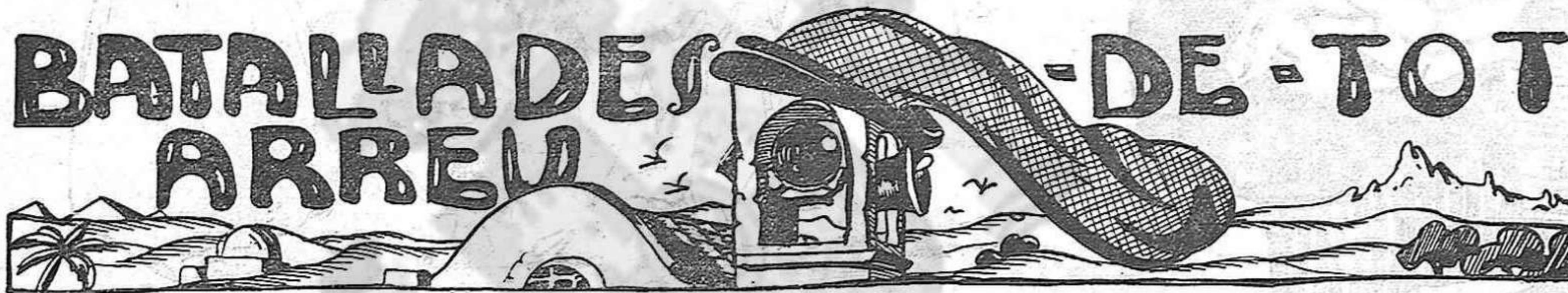
I mentre tant els drets de l'home són iníquament postergats i la civilització de vint segles no serveix per a res, més que per a aixecar en l'esperit dels pobles una estàtua a la irracionalitat i per a convertir als homes en iconoclastres de la deessa Raó.

SALPER

La vida del "Poeta"

Al vol llencem avui aquesta campana, convertida en una campana de flames, en un cor sangnant i resplandent: el cor dels homes de bona voluntat que poblen l'Ibèria, dels homes que són dignes, honorats, treballadors, pietosos, humans, dels homes que odien la mort i la tirania, dels homes que per amor al perdó i per un altíssim sentit de civisme, aixequen la seva veu potenta i encesa per a demanar la vida de Joan Bo Acher «el Poeta».

Es tota l'Ibèria, tota l'Ibèria que treballa i pensa, que el demana aquest perdó. I cal pensar que el poble, demana.

LA NEU A GROENLÀNDIA I A BARCELONA

Per fi la neu ha caigut, amb una certa abundància, sobre Barcelona. Diem per fi, no perquè l'esperéssim amb molta alegria, sinó perquè, senzillament, l'esperàvem.

La neu, al camp, per a l'home de ciutat, és un espectacle inesperat, bonic, gentil, extraordinari. Un se sent convertit en figureta de pessebre, i amb un xic d'imaginació la neu es pot confondre amb farina sobre un paisatge de muntanyes de suro, cases de cartró i rierols fets amb paper de plom. I si, además d'imaginació s'és un xic humorista, la neu es pot confondre amb nata, i el parterre d'un parc ciutadà en un tortell de Sant Antoni.

Al camp la neu té un encís pueril que vesteix

Una criatura de pocs anys del país de les neus perpétues

de inèdites bellesa el paisatge. Al camp la neu ho vesteix tot de noves delícies: les bolves blanques dansant en l'aire, l'amorós refugi de la llar, en la que cremen troncs enormes, la bona lectura a la vora del foc, amb una bona pipa i un bon cafè.

A ciutat, per a l'home de cor, la neu és una eugúnia i un dolor. Quan neva a ciutat s'ha d'ésser una mala bèstia, una bèstia egoista i ferotge, per a complaure's en la suculència dels menjars, en la tebior del llit, en tot el demés confort de la casa.

La neu a ciutat fa pensar en els tristos, en els miserables, en els desvalguts, en els infants i les dones, i els vells que viuen de l'amor de Déu—per això viuen tan malament—sense casa, sense família, sense ningú, despreciats de tothor, perseguits per les abominables juntes de beneficiència, que, quan els arpleguen, els tanquen en assils tenebrosos, inquisitorials, on moren de fam i de fred.

I al pensar en aquests germans nostres, que ploren i sofreixen, sembla que una mà de ferro us estrenyi el cor. Naturalment, això li passa a l'home que en té de cor. No n'hi han gaires d'homes com aquests. La majoria—com certa mena de dones amb les glàndules de la maternitat—s'han extirpat la víscera romàntica. Cursi, diuen ells. Però no hi ha que fer-ne massa cas de les paraules d'aquesta gent, que és una gent perfectament despreciable. La grandesa més alta, més noble, més distingida no és la del talent, ni la de l'heroisme, ni la de l'aristocràcia: és la de la bondat. Ésser bo, és lo millor que es pot ésser a la terra.

Així, quan neva a ciutat, i els reconcs i els portals deixen d'ésser un refugi per als pobres que

no tenen casa, tingueu pietat d'ells vosaltres, avergonyiu-vos un xic del vostre benestar, obriu el vostre cor a la pietat. No us aconsello això per cristianisme, per atany del premi d'un cel hipotètic. El premi ha d'ésser la vostra pròpia estimació.

Com viuen els esquimals

Aquests dies de neu nosaltres, fullejant una revista estrangera, hem trobat aquestes fotografies que reproduïm.

Aquesta pobra gent viuen com a bèsties. No seria massa aventurar dir: viuen pitjor que bèsties. Una noia riquíssima, entre els esquimals, és la que té unes dotzenes de pells de rengifer, un trineu i vint o trenta ams per a la pesca. Si aquests són els rics, compteu els que seran els pobres.

L'existència d'aquestes desgraciades gents significa una cosa espantosa: significa el fracàs de la civilització. De la civilització, que és una mentida vil i odiosa.

I prova que l'egoisme dels homes és incurable, ja que ningú s'ha proposat socórrer i ajudar an

aquests pobres esquimals. No ens hem mai preocupat d'ells, nosaltres els que ens creiem civilitzats, però en canvi ens hem preocupat d'anar a la conquesta del Sant Sepulcre, conquesta que, entre altres aventatges, ha portat la lepra i la sífilis a Europa.

L'ASE DELS COPS

L'ase dels cops és el poble, l'obrer, el proletariat. És el qui sofreix totes les calamitats, totes les injustícies, totes les desgràcies, totes les tempestes.

En aquesta caricatura de *L'Asino*—un periòdic que, sota el règim de Mussolini, té més llibertat que nosaltres—l'obrer alemany està agarrotat pel capitalisme del seu país i pel francès.

Lluiten els dos capitalismes. I és el poble indefens qui reb les sotragades, qui paga els plats trencats.

El capitalisme francès.—Paga!
El capitalisme alemany.—Paga... per mi!

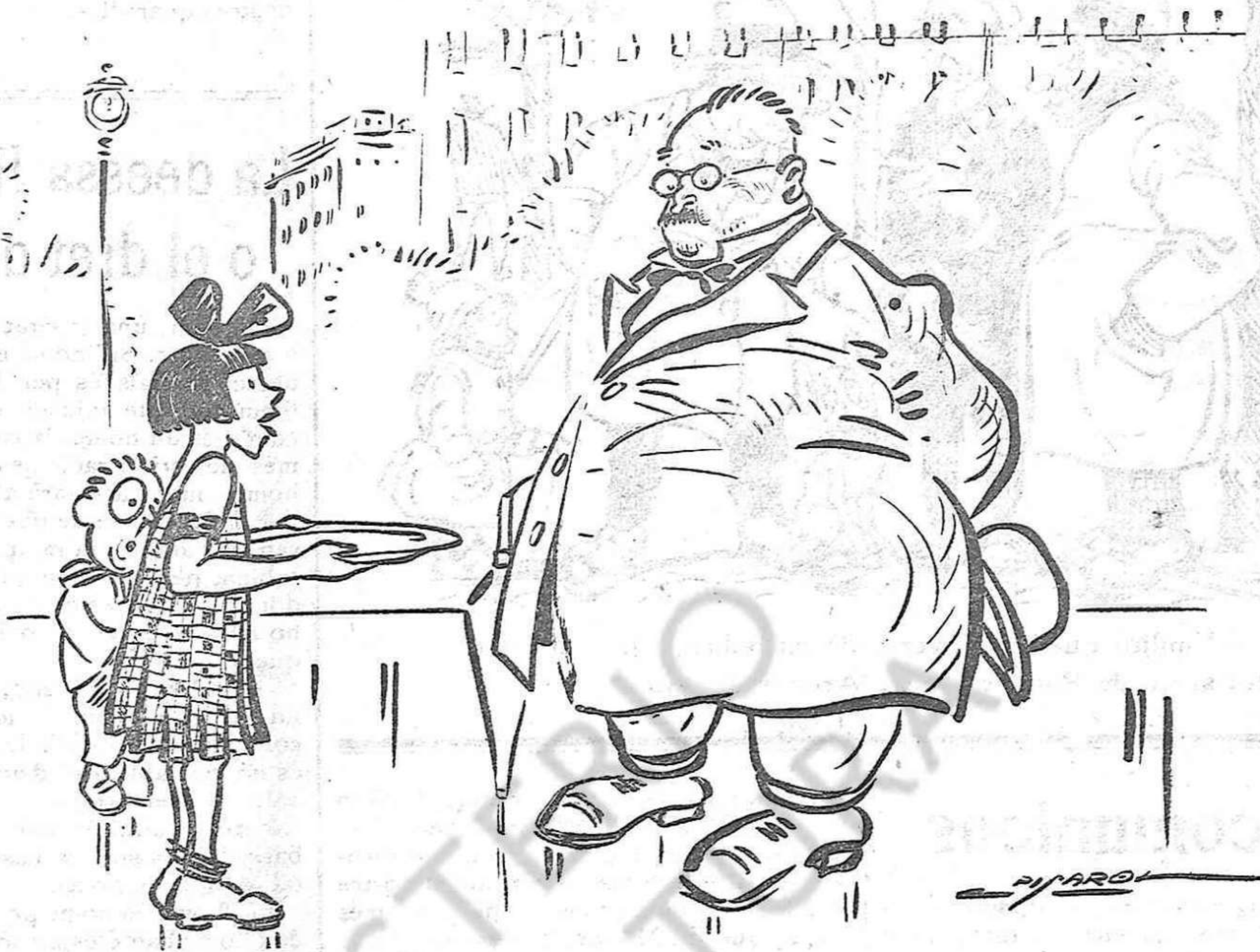
COSES

L'excés de població.

—Diu que faran pisos dalt dels terrats ara?

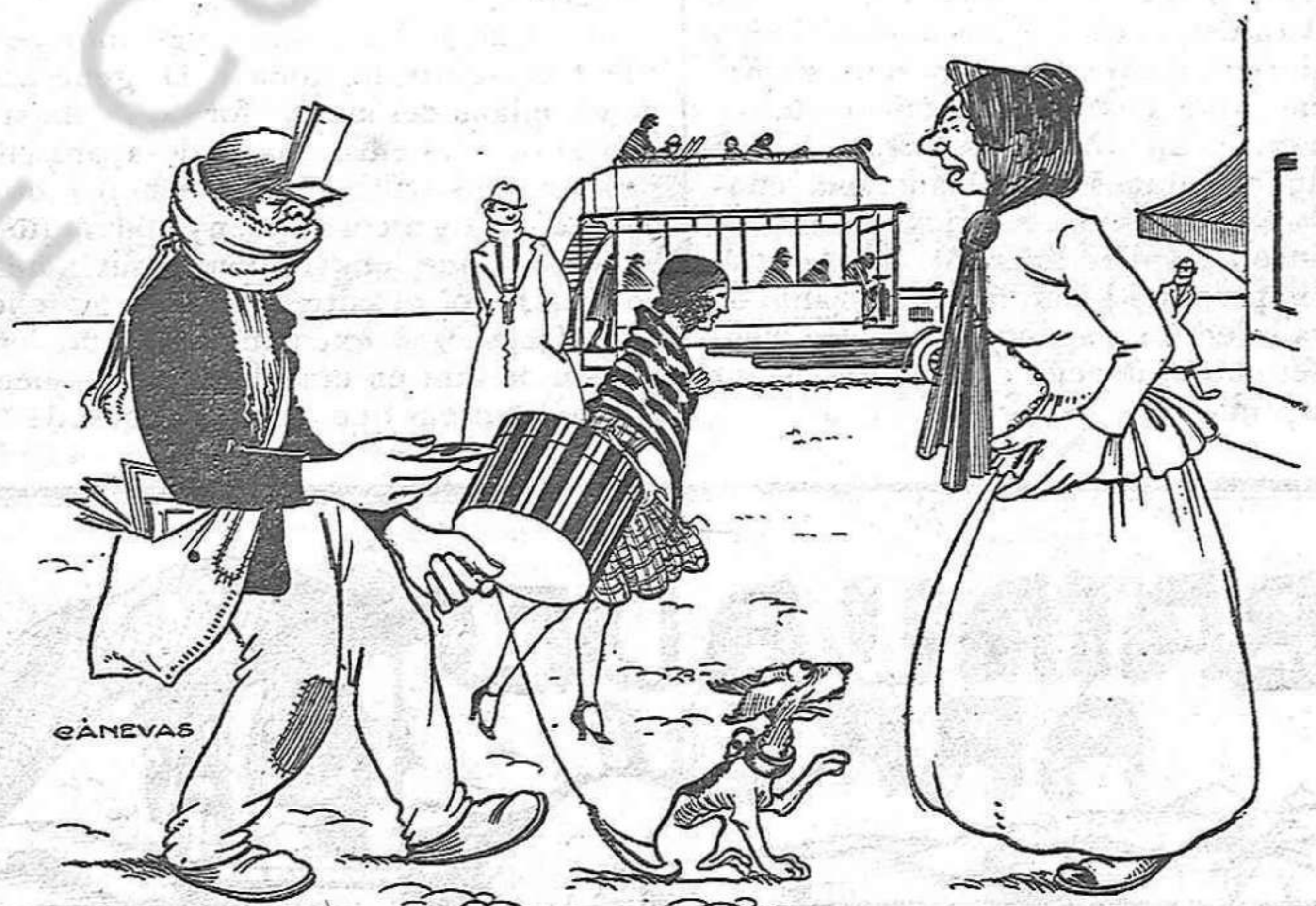
—No ho cregui, home! No seran pisos: seran colomars.

La misèria d'aquests dies. —Una caritat, per l'amor de Déu, que el papà és un «destituït»!...

En Poincaré alimentant als corbs. —A pa, petit, que amb aquest grà alemany aviat t'engreixeràs.

Entre pobres d'ofici. —Hola, Tófol!

—No t'havia conegut.

—No tardi, que anirem al cine.

—Només em falta fer la Rambla i el carrer de la Boqueria.

Parla el President

De les declaracions que a un periodista francès ha fet En Miquel Primo de Rivera i Orbaneja (1):

«En cuanto a la famosa censura no se ejerce severamente. Apenas se tacha la quinta parte de lo que se la somete. Esta proporción no indica que seamos terribles.»

(1) Suposem que si altres periòdics espanyols les han publicat, també ho podem fer nosaltres.

REPICS

La simpàtica i carinyosa Companyia Arrendatària de Serradures Torrades i Molles de pa amb pèls, està disposada en donar-nos porqueria en lloc de tabaquet.

No hi ha com a ésser conseller o accionista per a no fumar de la Companyia i comprar tabac d'altres marques.

Un veí anomenat Fonte va insolentat-se amb un guàrdia urbà, perquè aquest volia que l'amo d'un

establiment del carrer de l'Hospital netegés l'acera perquè la neu interceptava el camí i causava molèstia i perill als transeunts.

—Vostè ha de treure la neu!— va dir En Fonte —que per això el paguen.

I l'urbà Navarro l'agafà i el feu comparèixer al quarteret.

Hi ha qui diu que l'irracible intrús va dir que com que abans els de la *levita descolorida* sols enamoraven criades al peu de la font, es creia que les coses no havien canviat.

—Ja ho crec, i la roba suada... Ara és de *merino*... i amb els de la vara llarga no s'hi juga com abans...

El gran Unamunó ha sigut rebut amb llors aplausos allà on el desterraren.

Lo que treiem d'Espanya ens ho acullen com or benic.

Colón, Jovellanos, Verdagner i molts altres rebieren sempre insults. Però l'ofuscar-los la glòria per odís i enveges? Això mai. Estaven massa enlairats perquè les presons, opressions, poguessin aterrar-los.

Entre la neu hem vist penjada la negror de l'Empresa de les Pompes Fúnebres...

Menys mal que lo blanc ha servit per quelcom purífic.

Així com Santa Eulàlia perquè no la veïessin nua de pell a pell; per no veure el poble coses ne-

gres, enguany la neu ha tapat la cosa més fosca del món.

El tràfec de cadàvers. R. E. P., el Monopoli vergonyós, deshonra i escarni d'una ciutat que ha permès una colla de polítics criminals i poques vergonyes, imperés aquest estat vil.

Haurà sigut una de les poques coses que haurà fet bé aquest Consistori *relàmpago*.

El Pare Alcover va felicitar al senyor *Alcoba*. Pobre senyor! Es veu que el pateïg encara dura.

Res. La política de vegades resulta una covertora que crema.

Però aquesta vegada... resulta bon xic mullada... i és l'aigua que hi ha entre mig de Mallorca a Barcelona.

Paciència... A cada porc li arriba el Sant Martí.

La *Corres* de Madrid, en un dels darrers editorials, fa avinent la necessitat de restablir prompte els drets d'opinió i de reunió, per tal de que pugui manifestar-se la voluntat nacional.

Som del mateix parer.

El *marc* no vol ésser reconegut per Alemanya, quan la nació fou l'estafadora de l'humanitat imprimint mil lions de paper moneda, que ara que ha cobrat en argent or i de tota mena de moneda, no vol reconèixer la deuta.

Això sols Alemanya pot arribar a una acció tan

vilment canalla com aquesta... Però els còmplices són qui consenten que així s'hagi arruïnat bons milers de persones.

Hauriem d'empicar els catalans el *boicot* contra tot lo d'aquell país... que Catalunya no hauria d'ésser amiga de gent... estafa.

El comte de Fígols ha declarat que havia rebut un anònim en el que li diuen que la *bandera* ha votat cap Amèrica.

Sempre això és un dolç consol.

Mal per mal els lladres que volia que sortissin el senyor *Alcoba*, hauran sigut més que honorats.

Una bandera com la que s'ha evaporat, val quelcom més que anar a casa d'un drapaire, o bé dipositada en gent dubtosa.

El delegat governatiu de Vich ha destituït l'Ajuntament d'aquella ciutat amb la consegüent satisfacció del bisbe, el qual espera que a la nova corporació tindran hi majoria els *mellistes*.

Els republicans de Vich, naturalment, estan que trinen.

No sé per què els hi fa *mella*, una cosa tan natural?

Van caure molts pals Encara es sostenen uns que voldríem, per lo que han de servir, que un llamp els fes caure en rodó.